

РЕШЕНИЕ

№ 301

гр. София, 05.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на петнадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Ивайло Младенов
Светлин Михайлов

при участието на секретаря Валентина Игн. Колева
като разгледа докладваното от Ивайло Младенов Въззивно търговско дело № 20211001000542 по описа за 2021 година

Производството е по чл. 258 и следващите от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на „Б. и сие земеделски производител“ООД- гр. София и на И. Т. Б. срещу решение № 260076 от 14.01.2021 г., пост. по т.д.№ 132/2020 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 12 състав, с което по иск с правно основание чл. 422 от ГПК е установено, че жалбоподателите дължат солидарно на „Брисегруп България“ЕООД - гр. Добрич сумата от 14 700 евро по запис на заповед от 5.04.2015 г., ведно със законната лихва върху нея от 22.04.2015 г., за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 от ГПК от 15.02.2016 г. по ч.гр.д. № 220082015 г. на Софийския районен съд и жалбоподателите са осъдени да заплатят на ищеца разноските, направени съответно в заповедното производство в размер на 1486,01 лв. и в исковото производството в размер на 1025,01 лв.- по 1/2 всеки един от тях.

Във въззивната жалба не се съдържа указание в какво се състои порочността на решението, а бланкетни оплаквания за неговата неправилност и необоснованост. В писмено становище на жалбоподателите от 14.10.2021 г. е посочено, че първоинстанционният съд не е разгледал представените от тях

и приети от него писмени доказателства - фактури за извършени плащания по запис на заповед, за които се твърди, че установяват изпълнение на търговския договор за доставка, обезпечен с процесния запис на заповед. Посочено е, че в нарушение на процесуалните правила съдът е дал ход на делото, въпреки наличието на внезапно възникнали обстоятелства, които са препятствали явяването на процесуалния представител и на управителя на дружеството да се явят в съдебно заседание по делото, като ги е лишил от възможността да направят доказателствено искане за задължаване на ищеца да представи счетоводните си книги и документи, от които според жалбоподателите ще се установи, че са извършени плащания по сключения между страните договор за доставка. Направено е искане за отмяна на обжалваното решение и за постановяване на друго, с което искът да бъде отхвърлен.

Въззиваемият „Брисегруп България“ ЕООД оспорва въззивната жалба. В писмения му отговор, подаден по реда на чл. 263, ал. 1 от ГПК се твърди, че в жалбата липсват твърдения за конкретни пороци на атакувания съдебен акт, а само бланкетно формулирани оплаквания. Поддържа се, че преценката на първоинстанционния съд относно същността и действието на менителничния ефект и поръчителството по него, като и за връзката му с каузалното отношение е изцяло в съответствие със законовата уредба и задължителната съдебна практика, относими към случая, и е обусловила законосъобразния и подкрепен от доказателствата по делото извод, че „Б. и сие земеделски производител“ ООД и И. Т. Б. дължат солидарно на „Брисегруп България“ ЕООД сумите по заповедта за изпълнение. Направено е искане за потвърждаване на обжалваното решение и за присъждане на разноските, направени по водене на делото пред въззивната инстанция.

Съдът, като прецени доводите и възраженията на страните, във връзка с доказателствата по делото, съобразно чл. 235 от ГПК, във връзка с чл. 273 от ГПК, приема следното :

Въззивната жалба е подадена в процесуално-преклузивния срок по чл. 259, ал. 1 от ГПК, срещу валиден и допустим съдебен акт и от надлежно легитимирани страни с правен интерес от обжалването, поради което е процесуално допустима.

Безспорно е между страните по делото, а това се установява и от

събраните доказателства, че на 5.04.2015 г. „Б. и сие земеделски производител“ООД, представлявано от управителя И. Т. Б., е издал в полза на „Брисегруп България“ЕООД запис на заповед, с който безусловно се е задължил да му заплати сумата по него от 14 700 евро при настъпване на падежа на 9.04.2015 г. по посочената банкова сметка на поемателя в „Юробанк България“АД. В записа на заповед е посочена каузалната сделка, от която произтича вземането по менителничния ефект, а именно договор за покупка-продажба от 18.02.2013 г. и договор за цесия от 31.03.2015 г. Записът на заповед е авалиран от управителя на „Б. и сие земеделски производител“ООД И. Т. Б. като физическо лице, който го е подписал в качеството на поръчител. По заявление на „Брисегруп България“ ЕООД от 22.04.2015 г., по ч.гр.д.№ 22008/2015 г., Софийският районен съд е издал заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК от 15.02.2016 г. в полза на заявителя солидарно срещу длъжниците „Б. и сие земеделски производител“ООД и И. Т. Б. за сумата от 14 700 евро, дължима по силата на издадения на 5.04.2015 г. запис на заповед, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 22.04.2015 г. до окончателното ѝ изплащане, както и за разносните, направени в заповедното производство в общ размер от 1486,01 лв., от които за заплатена държавна такса - 575,01 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 911 лв. В срока по чл. 414, ал. 2 от ГПК с писмени възражения от 5.07. 2018 г. (в ред. от ДВ, бр.86 от 27.10. 2017 г.) длъжниците са оспорили вземанията по заповедта, поради което с разпореждане № 445755 от 6.07.2018 г. съдът е указал на заявителя възможността в 1-месечен срок от съобщаването да предяви иск за установяване на вземането, като довнесе дължимата държавна такса. Горното обуславя допустимостта на специалния установителен иск по чл. 422 от ГПК, с оглед наличието на правен интерес от предявяването му като абсолютна процесуална предпоставка, за чието наличие съдът следи служебно.

Като писмени доказателства по делото, във връзка с релативното (субективно) възражение на ответниците, основано на погасяване на задълженията по каузалното правоотношение, с **молба от 22.07.2020 г.** в първоинстанционно производство са представени извлечения от движението на разплащателна сметка на „Б. и сие земеделски производител“ООД, от които се установява, че на 17.09.2013 г. по сметката на „Брисегруп България“ЕООД е извършен превод на сумата от 7000 лв. по фактура за

препарати от 2013 г. (без данни за № и дата на издаването ù); на 2.10.2013 г.- сумата от 5875.50 лв. по сметката на чуждестранно юридическо лице – „Брисегруп СРЛ“, Румъния, по инвойс фактура № 201/29.03.2013 г., както и платежно нареждане от 2.10.2013 г. за сумата от 3000 евро, въз основа на което „Б. и сие земеделски производител“ООД е наредило същия превод, както и инвойс фактури, издадени от „Брисегруп СРЛ“, Румъния съответно под № 201/29.03.2013 г. за сумата от 12 350 евро и № 203/29.03.2013 г. за сумата от 1534 евро. С определение от о.с.з. на 2.10.2020 г. съставът на Софийския градски съд е оставил без уважение искането за приемане на споменатите документи като доказателства по делото, по съображения, че те са представени след изтичане на двуседмичния срок, даден с определение на съда от о.с.з. на 3.06.2020 г., във връзка с разпределение на доказателствената тежест, извършено с доклада по делото в същото заседание.

При горните данни, въззивният съд намира следното :

Записът на заповед от 5.04.2015 г., въз основа на който е издадена оспорената заповед за изпълнение, е редовен от външна страна, доколкото съдържа същественият реквизит по чл. 535 от ТЗ - наименованието „запис на заповед“ в текста на документа, безусловно обещание да се плати посочената в него парична сума, името на поемателя- лицето, на което или на заповедта на което трябва да се плати, дата и място на издаването и подпис на издателя. В него е посочен и факултативен реквизит от съдържанието му- падежът на задължението за плащане- 9.04.2015 г. Следва да бъде споделено становището на първоинстанционния съд, че с оглед т. 4д от ТРОСГТК № 4 от 18.06.2014 г. от тълк. д. № 4/2013 г., посочването на каузалното правоотношение в записа на заповед не се отразява на неговата действителност. Според приетото в него тълкувателно разрешение, добавката в записа на заповед относно наличието на каузално правоотношение е пречка за издаване на заповед за незабавно изпълнение ***само ако отрича безусловния характер на поетото задължение***, но само по себе си посочването, че менителничният ефект е издаден за обезпечаване на вземане, произтичащо от определено каузално правоотношение не е в състояние да опорочи абстрактната сделка, ако не се отразява на безусловния характер на обещанието за плащане, т. е. обещание, произтичащо единствено от менителничния ефект. Прието е, че от една страна, такова отбелязване не накърнява реквизитите по чл. 455, т. 2 и чл. 535, т. 2 от ТЗ, а от друга - обективно е от значение при доказването на

иска по чл. 422 от ГПК, когато длъжникът е подал възражение срещу заповедта за незабавно изпълнение по чл. 417, т. 10 от ГПК, доколкото обичайно записите на заповед се издават именно като средство за обезпечаване на парични задължения, произтичащи от сключени договори. В случая начинът на посочването на договорите, от които произтича каузалното правоотношение – договор за покупко-продажба от 18.02.2013 г. и договор за цесия от 31.03.2015 г., указва единствено на обезпечителната функция на записа на заповед по отношение на тях, и не накърнява безусловния характер на менителничното изявление, обективизирано в него, а оттам и абстрактния характер на менителничното задължение за плащане.

Неоснователно е правоотлагащото възражение на жалбоподателите, направено в т. 4 от отговора на исковата молба, че вземането не е изискуемо, тъй като записът на заповед не им е бил предявен. Съгласно т. 3 от ТРОСТК № 1 от 28.12.2005 г. по тълк. д. № 1/2004 г., на ВКС, по своята правна същност предявяването на записа на заповед за плащане представлява покана за изпълнение на менителничното задължение, като форма на оказване на необходимо съдействие от страна на кредитора, поради което е предпоставка само за поставянето на длъжника в забава. По аргумент от чл. 514, ал. 1 от ТЗ е прието, че непредявяването на записа на заповед за плащане в срок води до загубване на правата по него по отношение на регресно отговорните лица-джирантите и техните авалисти, но не се отразява на правата на поемателя към издателя на записа на заповед и неговия авалист. Затова неплатеният на падежа запис на заповед е несъдебно изпълнително основание и въз основа на него кредиторът може да се снабди с изпълнителен лист срещу издателя и неговия авалист, независимо от това дали го е предявил за плащане.

Записът на заповед е едностранна формална сделка, с която издателят обещава при настъпване на падежа безусловно да заплати на поемателя определена сума пари. Като абстрактна сделка валидността му не е обусловена от наличието на основание (causa), по смисъла на чл. 26, ал. 2, изр. второ от ЗЗД, за което при каузалните сделки законът е установил оборима (разместваща доказателствената тежест) процесуална презумпция. Основанието за плащане не е елемент от съдържанието на менителничния ефект, поради което не е условие за неговата действителност, а оттам и за валидното възникване на обективизираното в него менителнично задължение,

независимо че поемането му обикновено става с определена цел, свързана с извънменителнични правоотношения, произтичащи от каузални сделки, сключени между издателя и поемателя, които са житейска причина за издаване на ефекта и съществуват паралелно с него. Затова е неотнормимо към наличието на валидно възникнало задължение по запис на заповед възражението на жалбоподателите, поддържано в първоинстанционно производство, че в исковата молба ищецът не е посочил каузалната сделка във връзка с която е издаден менителничният ефект, определена от тях като „основна“. Съгласно т. 17 от ТРОСГТК № 4/2013 г., вземането по запис на заповед произтича от абстрактна сделка, обективизирана в ценна книга, при която основанието е извън съдържанието на документа, поради което, при редовен от външна страна менителничен ефект и заявено от ответника общо оспорване на вземането, **ищецът не е длъжен да сочи основание на поетото от издателя задължение за плащане и да доказва възникването и съществуването на вземане по каузално правоотношение** между него като поемател и длъжника-издател по повод или във връзка с което е издаден записът на заповед. Трайна е и формираната по реда на чл. 290 от ГПК съдебна практика, че при заявено от ответника общо възражение за липса на каузално правоотношение, което да е свързано с издаване на ценната книга, ищецът - поемател не е длъжен да доказва възникването и съществуването на вземане по каузално правоотношение, както и че общото неконкретизирано възражение за **липсата на каузално правоотношение е равнозначно на липса на относително възражение** и не възлага в тежест на ищеца да установява вземането си по ефекта като произтичащо от такова правоотношение, дори да го е посочил в исковата молба (в този смисъл решение № 78 от 17.07.2009 г. на ВКС, ТК, I т.о. по т.д. 29/09 г.; решение № 38/ 11.09.2015 г. по т.д. № 854/2012 г.; решение № 87/11.07.2016 г. по т.д. № 1093/2015г.; решение № 5 от 02.02.2012г. по т.д. 75/2011г. на ВКС, I т.о. и № 105 от 23.10.2012 г. по т.д. № 515/2011 г. Т. К., I т.о. постановени по чл.290 ГПК). Това се отнася и за случаите, при които записът на заповед съдържа указание за каузалното правоотношение, за чието обезпечаване е издаден ефектът. Според ТРОСГТК № 4/2013 г., каузалното правоотношение, по повод или във връзка с което е издаден редовният запис на заповед, подлежи на изследване в производството по иска с правно основание чл. 422 от ГПК, на първо място, когато е въведено като предмет на делото с основаните на

него *субективни (релативни) възражения на ответника- издател на ефекта*, тъй като последица от евентуалната им основателност е извод за недължимост на вземането по ефекта, или за неговото погасяване, включително и чрез изпълнение. Предмет на относителните (субективни) възражения на издателя на ефекта е твърдението, че от каузалното правоотношение не е възникнало паричното задължение, за чието обезпечаване е издаден записът на заповед, поради нищожност на каузалната сделка или на отделни клаузи от нея, или поради нейното разваляне или прекратяване, или поради ненастъпване изискуемостта на паричното задължение, когато по каузалната сделка то е обусловено от отлагателни или прекратителни модалитети, или от изпълнението на насрещно задължение на поемателя. Такова е и възражението на издателя, че е погасил чрез изпълнение- изцяло или отчасти, вземането по каузално правоотношение спрямо което записът на заповед има обезпечителна функция. Трайна е практиката на Върховния касационен съд, обективизирана в постановено по реда на чл.290 от ГПК № 26 от 24.04.2014 г. по т.д. №102/13 г. на ВКС, II т.о., решение № 248 от 28.01.2019 г. по т.д.№ 213/2018 г. и др., че поради акцесорния характер на менителничното поръчителство, погасяването на поетото от издателя менителнично задължение, вследствие погасяване на обезпеченото със запис на заповед каузално правоотношение между него и поемателя е ирелевантно за отговорността на авалиста. Затова авалистът не може да противопостави на поемателя личните възражения на издателя, основани на каузалното правоотношение, респ. да упражни право, което не му принадлежи. Противопоставянето на личните (субективни, релативни) възражения от страна авалиста, основани на каузалното правоотношение между приносителя и хонората, е допустимо само в случаите, при които *авалистът също е страна по това каузално правоотношение* или в хипотезите, изведени в съдебната практика по тълкувателен път от нормите на чл. 289 и чл. 465, във връзка с чл. 537 от ТЗ, а именно, при *недобросъвестност на поемателя*, разбирана като знание за наличието на лични възражения по каузалното отношение с хонората, или когато поемателят е осъществил *злоупотреба с право*, когато при знанието на тези обстоятелства той е предявил вземането си по ефекта с намерение да увреди издателя или авалиста. Съобразно чл. 154, ал.1 от ГПК, установяването на тези предпоставки е в доказателствена тежест на авалиста. С цитираната

практика, изключението авалистът да упражни право, което по принцип не му принадлежи, като релевира успешно личните възражения на издателя, свързани с каузалното правоотношение, е признато само ако той е страна по него, или в споменатите хипотези, но не и на трети лица, каквото спрямо това правоотношение е и управителят на дружеството – издател, авалирал в лично качество записа на заповед, обезпечаващ задълженията по каузалната сделка. В случая авалистът И. Т. Б. не е страна по каузалното правоотношение, а осъществява само органното представителство на една от страните по него – дружеството-купувач по твърдения договор и издател на ефекта, като същевременно той не е навел доводи, нито е осъществил доказване на недобросъвестност или злоупотреба с право на поемателя – ищец в производството, а оттам- не е установил възможността си да противопостави на ищеца личните възражения на хонората по каузалното правоотношение – твърдения договор за доставка, по който не е страна, поради което неговото възражение е недопустимо. Ето защо следва да се приеме, че е допустимо само субективното възражение на издателя на процесния запис на заповед и страна по твърдяната каузална сделка „Б. и сие земеделски производител“ООД, но не и това на авалиста- физическо лице – негов управител.

Според т. 17 от ТРОСГТК № 4/2013 г., каузалното правоотношение, във връзка с което е издаден записът на заповед може да бъде въведено като предмет на делото *и от ищеца, ако твърдения за това се съдържат в исковата молба по чл. 422 от ГПК*. В този случай ищецът - кредитор сочи обезпечителната функция на записа на заповед спрямо каузалното правоотношение, *като доказва вземането си, основано на менителничния ефект*, а при заявени от ответника релативни възражения, съобразно правилото за разпределение на доказателствената тежест по чл. 154, ал. 1 ГПК, *всяка от страните доказва фактите, на които основава твърденията и възраженията си*, и които са обуславящи за претендираното, съответно отричаното право, респ. които се отразяват на съществуването, респ. на несъществуването на вземането по записа на заповед.

Посочването на договора, от който произтича каузалното правоотношение, спрямо което записът на заповед изпълнява обезпечителна функция, *не е част от неговото съдържание*, тъй като не е предвидено нито

като задължителен, нито факултативен реквизит на ефекта в нормите на чл. 535 и чл. 536 от ТЗ. То представлява своеобразна „добавка“, съгласно възприетата в т. 4д от ТРОСГТК № 4/2013 г. терминология, която без да накърнява безусловния характер на поетото абстрактно задължение, като произтичащо от менителничния ефект, улеснява доказването на субективното (релативно) възражение на длъжника, който е оспорил с възражение издадената въз основа на него заповед за изпълнение, когато той е направил такова. **Затова наличието на такава добавка не задължава ищеца по иска с правно основание чл. 422 от ГПК, да доказва съществуването на вземането, като произтичащо от посоченото в запис на заповед каузално правоотношение, нито размества доказателствената тежест по направеното от ответника субективно възражение.** В случая, в исковата молба не се съдържат твърдения за наличието на каузално правоотношение, за обезпечаване на вземанията по което е издаден процесният менителничен ефект, а искането за установяване на съществуването на вземането се основава *единствено на запис на заповед от 5.04.2015 г. като едностранна, формална и абстрактна сделка, поради което ищецът не е задължен да сочи доказателства във връзка с това правоотношение.* Съобразно чл. 154, ал. 1 от ГПК, тежестта да установи при условията на пълно и главно доказване съществените елементи на каузалната сделка, за чието обезпечаване е издаден записът на заповед, както и погасяването-изцяло или частично на задълженията по нея, предмет на въведеното по делото субективно (релативно) възражение, лежи върху ответника- издател на запис на заповед и длъжник по обективизираното в него менителнично задължение.

В случая с отговора на исковата молба е направено възражение, че записът на заповед от 5.04.2015 г. е издаден с обезпечителна функция по отношение на договор за доставка на торове от 2013 г., със страни „Брисегруп“-Румъния и „Брисегруп България“ЕООД като доставчици и „Б. и сие земеделски производител“ООД като „получател“ – купувач, задълженията по които са били частично изпълнени, за което с отговора не са представили никакви доказателства, но каквито ответниците са заявили, че ще представят; такива доказателства не са представени и с допълнителния отговор на исковата молба. С доклада по делото, извършен в о.с.з. на 3.07.2020 г., с който е разпределил доказателствената тежест, първоинстанционният съд е

определил двуседмичен срок за ангажиране на такива доказателства и за формулиране на задачи към съдебно-счетоводната експертиза, искане за чието допускане е било направено от повереника на ответниците в същото заседание. С молба от 22.07.2020 г., представена след изтичане на определения от съда срок (изтекъл на 17.07.2020 г.- присъствен ден), ответниците са представили писмени доказателства - извлечение от сметката на „Б. и сие земеделски производител“ООД в „Уникредит Булбанк“АД, удостоверяващо извършен на 17.09.2013 г. превод на сумата от 7000 лв. по сметката на „Брисегруп България“ЕООД по фактура за препарати от 2013 г. и за извършен на 2.10.2013 г. по сметката на чуждестранно търговско дружество „Брисегруп СРЛ“-Румъния превод на сумата от 5875.50 лв. по инвойс фактура № 201/29.03.2013 г., издадена за сумата от 12 350 евро и платежно нареждане от 24.02.2014 г. за сумата от 2000 лв., в погашение на вземането по същата инвойс фактура, но не по сметка на чуждестранното дружество неин издател, а на ищеца „Брисегруп България“ЕООД. Представена е и фактура № 203/29.03.2013 г., издадена от „Брисегруп СРЛ“-Румъния за сумата от 2638.40 евро, представляваща цената на царевични и слънчогледови семена, за която липсват доказателства за извършено по нея плащане. При тези данни, настоящият въззивен състав намира за неоснователно субективното възражение на издателя на записа на заповед за недължимост на вземането по заповедта за изпълнение. На първо място, по делото „Б. и сие земеделски производител“ООД не е установил при условията на пълно и главно доказване каузалната сделка, индивидуализирана с нейните съществени елементи, с обезпечителна функция по отношение на която е издаден процесният запис на заповед. Следва да бъде споделено становището на първоинстанционния съд за недопустимост на представените от длъжника писмени доказателства в подкрепа на възражението му за погасяване на вземанията по каузалното правоотношение. Субективното възражение на длъжника е заявено с отговора на исковата молба, но нито с него, нито с допълнителния отговор са представени доказателства в подкрепа на твърденията на ответника, на които е основано. С определението от о.с.з. по делото от 3.07.2020 г., с което е разпределил доказателствената тежест, съдът е определил двуседмичен срок за представяне на такива доказателства и за формулиране на задача към съдебно-счетоводна експертиза, който е изтекъл на 17.07.2020 г.- присъствен ден. Съгласно чл. 370 от ГПК, когато в

установения срок ответникът не посочи доказателства или не представи писмени доказателства, той губи възможността да направи това по-късно, освен ако пропускът се дължи на особени непредвидени обстоятелства, а според чл. 64, ал. 1 от ГПК, процесуалните действия, извършени след като са изтекли установените срокове, не се вземат предвид от съда. Молбата на ответника, с която са представени писмени доказателства е от 21.07.2020 г., видно от пощенското клеймо , т.е. приложените към нея доказателства са представени след изтичане на процесуално-преклузивния срок по чл. 370 от ГПК и на определения от съда срок, във връзка с дадените от него с доклада указания, поради което съдът не е допуснал нарушение на съдопроизводствените правила, като е оставил без уважение искането за приемането на представените с нея документи като доказателства по делото. Неоснователно е и оплакването, че първоинстанционният съд е допуснал процесуално нарушение, като е оставил без уважение молбата на ответниците за отлагане разглеждането на делото поради заболяване на процесуалния им представител и служебната ангажираност на управителя на „Б. и сие земеделски производител“ООД, което е пречатвало явяването им в о.с.з. на 2.10.2020 г., и с което са били лишени от възможността да направят доказателствени искания във връзка с установяване на каузалното правоотношение. Към датата на заседанието възможността за формулиране на доказателствени искания и за ангажиране на доказателства е била вече преклудирана с изтичане на срока, даден с определението на съда от 3.07.2020 г. На следващо място, като основание за отлагане разглеждането на делото нормата на чл. 142, ал. 2 от ГПК предвижда наличието на неотстранимо пречатствие, т.е. такова което има внезапен и непредотвратим характер и следва да е налице кумулативно както по отношение на страната, така и на нейния пълномощник. В случая такива обстоятелства не са налице, доколкото от представените доказателства е видно, че пълномощникът на страните е постъпил за планово болнично лечение, направление за което му е било издадено две седмици преди датата на заседанието, а управителят на „Б. и сие земеделски производител“ООД е заявил, че е бил възпрепятстван от служебен ангажимент по основната си месторабота.

Извън горното, представените с молбата доказателства не са от естество да установят твърденията на издателя и длъжник по запис на заповед за недължимост на сумата по него, поради погасяване на вземането по

каузалното правоотношение.

Според добавката в ефекта, каузалната сделка е договор за покупко-продажба от 18.02.2013 г., като в нея не са посочени нито страните по него, нито неговият предмет. Съгласно релативното възражение на издателя, предмет на договора, сключен с „Брисегруп СРЛ“- Румъния и „Брисегруп България“ЕООД, е покупко-продажбата на торове. По делото не е представен такъв договор, а само една фактура № 201/29.03.2013 г., издадена от „Брисегруп СРЛ“- Румъния за сумата от 12 350 евро, представляваща цената на торове и доказателства за извършени частични плащания в погашение на задължението по нея в общ размер от 14 875 лв. с равностойност от 7 605.46 евро. Втората представена по делото фактура № 203/29.03.2013 г. е неотнормима към възражението на длъжника- издател на ефекта, тъй като обективира договор за продажба на семена - царевични и слънчогледови, а не такъв за продажба на торове, каквото е твърдението му за предмета на каузалната сделка. По делото липсват доказателства, че процесната фактура е издадена в изпълнение на посочения в добавката към запис на заповед договор, т.е. такива за връзката между тази фактура и договора от 18.02.2013 г., за обезпечаване изпълнението на задълженията по който е издаден ефектът, доколкото предвид дефинитивно неформалния характер на договора за търговска продажба, фактурата сама по себе си представлява доказателство за сключен договор, ако е двустранно подписана или осчетоводена от страните по нея, или от тази, от която издателят ѝ претендира посочената в нея сума. По делото не е представен договорът за покупко-продажба от 18.02.2013 г., посочен в запис на заповед като причина за задължението, нито друг двустранно съставен документ от същата дата, който обективира съгласие на издателя на ефекта „Б. и сие земеделски производител“ООД и поемателя „Брисегруп България“ЕООД за сключване на такъв договор, или на трето лице, от което поемателят е придобил вземанията по него към издателя. Затова не може да се приеме, че представените фактури са издадени в изпълнение на този договор, а оттам – че доказателствата за извършени по тях плащания, удостоверяват погасяване чрез изпълнение на задълженията по посочената в ефекта каузална сделка, рефлектиращо върху съществуването на менителничното задължение по запис на заповед.

На следващо място, последното плащане по фактурата за продажба на торове е от 24.02.2014 г., а записът на заповед е издаден повече от 1 година

по-късно, което предполага, че ефектът е издаден за останалите неплатени по договора суми, а не за заплатените такива.

В обобщение : записът на заповед от 5.04.2015 г. е редовен от външна страна вкл. и с оглед реквизитите от съдържанието му, обуславящи неговата действителност и удостоверява подлежащо на изпълнение вземане срещу издателя и неговия авалист. В производството по иска с правно основание чл. 422 от ГПК длъжникът „Б. и сие земеделски производител“ООД не е установил при условията на пълно и главно доказване каузалната сделка с обезпечителна функция по отношение на която е издаден записът на заповед, както и пълното или частично погасяване на задълженията по нея, обосноваващо недължимост на абстрактното менителнично задължение. Ето защо обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78 от ГПК, на въззиваемия „Брисегруп България“ЕООД следва да бъдат присъдени разносните направени по водене на делото пред настоящата инстанция за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 1150 лв., съобразно договора за правна защита и доказателствата за действителното му заплащане по банков път.

Воден от изложените мотиви, Софийският апелативен съд, търговско отделение, 3 състав

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260076 от 14.01.2021 г., пост. по т.д.№ 132/2020 г. на Софийския градски съд, VI т.о., 12 състав.

ОСЪЖДА, на основание чл.78 от ГПК, „Б. и сие земеделски производител“ООД, с ЕГН ***, със седалище и адрес на управление в гр. София, р-н „Триадица“, ул. „Козяк“№ 8, бл. 28, вх. „А“, партер и И. Т. Б. с ЕГН ***** от гр. ***, кв. „****“, бл. ***, вх. „*“, ет. *, ап. ** разносните за адвокатско възнаграждение, направени по водене на делото пред въззивната инстанция, в размер на 1150 лв.**

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис от него, при наличие на предпоставките по

чл. 280, ал. 1 и 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____